

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі туралы

Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 3 қазандағы N 2483 Заңы.

МАЗМҰНЫ

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР 04.07.2014 № 233-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Ескерту. ҚР 1997.06.19 № 134 Заңымен енгізілген толықтырулар мен өзгертулер 1998 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне кіреді.

Ескерту. Бүкіл мәтін бойынша өзгерістер енгізілді - ҚР 2002.07.04 № 335 Заңымен.

Ескерту. Бүкіл мәтін бойынша "әскери қызметшілердің", "әскери қызметшісі", "әскери қызметшісінің", "әскери қызметшілерінің", "әскери қызметшілеріне", "әскери қызметшілері", "әскери қызметшілер", "әскери қызметшісіне", "әскери қызметшілерін", "Әскери қызметшілердің" деген сөздер тиісінше "қызметкерлердің", "қызметкері", "қызметкерінің", "қызметкерлерінің", "қызметкерлеріне", "қызметкерлері", "қызметкерлер", "қызметкеріне", "қызметкерлерін", "Қызметкерлердің" деген сөздермен ауыстырылды - ҚР 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

Ескерту. Бүкіл мәтін бойынша "Қазақстан Республикасының Президенті Күзет", "Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет", "Қазақстан Республикасы Президенті Күзет", "Президент Күзет" және "Президенттің Күзет" деген сөздер тиісінше "Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет" деген сөздермен ауыстырылды - ҚР 04.07.2014 № 233-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Осы Заң Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің күзетілетін адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметінің мәртебесін, өкілеттігін және ұйымдастырылуын, сондай-ақ оның қызметін бақылау мен қадағалауды айқындайды.

1 тарау. Жалпы ережелер

1-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі – Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздігін қамтамасыз ететін күштерге жататын және күзетілетін адамдар мен объектілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі күзет іс-шараларын Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген құзырет шегінде жүзеге асыратын, Қазақстан Республикасының Президентіне тікелей бағынысты және есеп беретін арнаулы мемлекеттік орган.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің өз рәмізі мен айырым белгілері, туы, жалауы болады, олардың сипаттамасын Қазақстан Республикасының Президенті бекітеді.

Ескерту. 1-бап жаңа редакцияда - ҚР 04.07.2014 № 233-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР 11.07.2017 № 91-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

1-1-бап. Күзет іс-шаралары

Күзет іс-шаралары – күзетілетін адамдар мен объектілердің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған құқықтық, ұйымдастырушылық және техникалық шаралардың, жедел-ізвестіру және қарсы барлау іс-шараларының жиынтығы.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы күзет іс-шараларын өткізу жөніндегі республикалық жедел штабтың басшысы болып табылады.

Күзет іс-шараларын өткізу жөніндегі облыстық, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жедел штабының басшысын Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы күзет іс-шараларын өткізу жөніндегі республикалық жедел штабтың құрамына кіретін мемлекеттік органдардың немесе олардың аумақтық органдарының өкілдері қатарынан айқындайды.

Күзет іс-шараларын өткізу жөніндегі республикалық жедел штабтың басшысы немесе ол уәкілеттік берген лауазымды адам күзет іс-шаралары өткізіле бастағаннан бастап және олар аяқталғанға дейін оларды өткізуге тартылған Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының барлық әскери қызметшілеріне, қызметкерлері мен мамандарына басшылықты жүзеге асырады.

Күзетілетін адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі бастығының шешімі бойынша осы Заңға және "Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес терроризмге қарсы операциялар шеңберінде жүргізіледі.

Ескерту. Заң 1-1-баппен толықтырылды - ҚР 2002.07.04 № 335; жаңа редакцияда - ҚР 2013.01.08 № 63-V (алғашқы ресми жариялағанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР 28.12.2016 № 36-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін екі ай өткен соң қолданысқа енгізіледі); 11.07.2022 № 136-VII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

1-2-бап. Күзетілетін адамдар

1. Күзетілетін адамдар - Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының конституциялық заңдарына және осы Заңға сәйкес Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі күзетуге жататын адамдар.

2. Мыналар күзетілетін адамдар болып табылады:

1) Қазақстан Республикасының Президенті;

2) Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының төрағасы;

3) Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің төрағасы;

4) Қазақстан Республикасының Премьер-министрі;

5) Республика Президентінің зайыбы (жұбайы) және Президентпен бірге тұратын басқа да отбасы мүшелері;

6) алып тасталды – ҚР 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

7) алып тасталды – ҚР 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

8) Қазақстан Республикасының экс-президенті;

9) тізбесін Қазақстан Республикасының Президенті бекітетін Қазақстан Республикасының лауазымды адамдары;

10) Қазақстан Республикасының аумағында болуы кезеңінде шет мемлекеттердің, шет елдер парламенттері мен үкіметтерінің басшылары;

11) қауіпсіздігі Қазақстан Республикасының аумағында болуы кезеңінде Қазақстан Республикасы Президентінің немесе оның тапсыруымен Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігі Басшысының өкімдері негізінде қамтамасыз етілетін халықаралық ұйымдардың басшылары мен шет мемлекеттердің өзге де адамдары.

3. Осы баптың 2-тармағының 2), 3), 4) тармақшаларында аталған лауазымды адамдар тең жағдайда күзетіледі.

4. Осы баптың 2-тармағының 1)-9) тармақшаларында аталған адамдар Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығына күзетуші адамдар қызмет міндеттерін тиісінше орындамаған жағдайда оларды ауыстыруды ұсынуға құқылы.

Ескерту. Заң 1-2-баппен толықтырылды - ҚР 2002.07.04 № 335, өзгерістер енгізілді - ҚР 2010.06.14 № 290-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-б. қараңыз); 11.07.2017 № 91-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

1-3-бап. Күзетілетін объектілер

Күзетілетін объектілер - күзетілетін адамдардың болуына арналған ғимараттар, құрылыстар мен құрылысжайлар, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзет қызметі күзететін өзге де ғимараттар, құрылыстар мен құрылысжайлар, сондай-ақ оларға іргелес жатқан аумақ пен су айдыны.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі күзететін объектілердің тізбесін Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігімен келісу бойынша бекітеді.

Ескерту. Заң 1-3-баппен толықтырылды - ҚР 2002.07.04 № 335 Заңымен; өзгеріс енгізілді - ҚР 03.07.2017 № 86-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Конституциялық заңымен; 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

1-4-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің жұмыс мақсаттары

Қазақстан Республикасы Президентінің, басқа да күзетілетін адамдар мен объектілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, күзетілетін адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелерін ұйымдастыру және үйлестіру, олардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі күзет іс-шараларын жүргізу Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің жұмыс мақсаттары болып табылады.

Ескерту. 1-4-баппен толықтырылды – ҚР 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

2-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің міндеттері

1. Мыналар:

1) Қазақстан Республикасы Президентінің және басқа да күзетілетін адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

2) күзетілетін адамдардың өміріне, денсаулығына, құқықтарына, бостандықтарына, жеке басының қадір-қасиетіне және меншігіне қарсы бағытталған құқық бұзушылықтарды анықтау, олардың алдын алу және жолын кесу;

3) күзетілетін объектілерде және күзетілетін адамдар болатын басқа да жерлерде олардың меншігін күзету, қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету;

4) өз өкілеттіктері шегінде терроризмге қарсы іс-қимылды жүзеге асыру;

5) күзетілетін адамдар мен объектілерге төнетін қатерлерді болжау және анықтау, олардың алдын алу және залалсыздандыру жөніндегі жедел шаралар кешенін жүзеге асыру;

6) Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Туының және Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Елтаңбасының эталондарын күзетуді жүзеге асыру және рәсімдік және хаттамалық іс-шараларды атқаруға қатысу Мемлекеттік күзет қызметінің міндеттері болып табылады.

2. Қазақстан Республикасының заңдарында және Қазақстан Республикасы Президентінің актілерінде Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің өзге де міндеттері белгіленуі мүмкін.

Ескерту. 2-бап жаңа редакцияда - ҚР 04.07.2014 № 233-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР 11.07.2017 № 91-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 27.12.2019 № 291-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі);

23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

3-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі жұмысының принциптері

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің жұмысы заңдылық, гуманизм, адам құқықтары мен кәсіптік этиканы құрметтеу, дара басшылық принциптеріне сәйкес құрылады.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі өзінің алдында тұрған міндеттерді басқа мемлекеттік органдармен, лауазымды адамдармен және жекелеген азаматтармен өзара бірлесе отырып шешеді.

Ескерту. 3-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 04.07.2014 № 233-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

4-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі жұмысының құқықтық негізі

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі жұмысының құқықтық негізін Қазақстан Республикасының Конституциясы, осы Заң, Қазақстан Республикасының басқа да нормативтік құқықтық актілері, сондай-ақ Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары құрайды.

4-1-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің жұмысын ұйымдастыру

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметіне басшылықты Қазақстан Республикасының Президенті лауазымға тағайындайтын, лауазымнан босататын және (немесе) арнаулы мемлекеттік органдардағы қызметтен шығаратын Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің құрылымы мен штат санын Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі бастығының ұсынуы бойынша Республика Президенті бекітеді.

Ескерту. Жаңа 4-1-баппен толықтырылды - ҚР 2002.07.04 № 335 Заңымен, өзгеріс енгізілді - ҚР 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

2 тарау. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің жұмысын ұйымдастыру

Ескерту. 2 тарау алынып тасталды - ҚР 2002.07.04 № 335 Заңымен.

3 тарау. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің міндеттері мен құқықтары

8-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің міндеттері

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің міндеті:

1) күзетілетін адамдардың өміріне, денсаулығына, құқықтарына, бостандықтарына, жеке басының қадір-қасиетіне және меншігіне қолсұғатын құқық бұзушылықтарды

болдырмау және олардың жолын кесу; бұлардың ықтимал жасалуына ықпал ететін мән-жайларды анықтау және өз құқықтары шегінде оларды жою үшін шаралар қолдану ;

2) құқық бұзушылықтардан және жазатайым оқиғалардан зардап шеккен, сондай-ақ дәрменсіз күйде не денсаулығы мен өміріне қауіпті өзге де жағдайда болатын күзетілетін адамдарға көмек көрсету. Күзетілетін адамдарға медициналық қызмет көрсетумен байланысты ұйымдастырушылық мәселелерді шешуге өз құзыреті шегінде қатысу;

3) күзетілетін адамдардың жеке басының қауіпсіздігіне немесе күзетілетін объектілерде және олар болатын басқа да жерлерде қоғамдық қауіпсіздікке қатер төндіретін дайындалып жатқан құқық бұзушылықтар мен оқиғалар жөніндегі мәлімдеулерді, хабарларды және келіп түсетін өзге де ақпаратты қабылдап алу, заңнамада көзделген шараларды уақтылы қолдану;

4) күзетілетін адамдардың өміріне, денсаулығына, құқықтарына, бостандықтарына, жеке басының қадір-қасиеті мен меншігіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылық жасаған адамдарды анықтау мен іздестіруде құқық қорғау органдарына жәрдем көрсету ;

5) күзетілетін адамдардың күзетілетін объектілерде және олар болатын басқа да жерлерде қоғамдық тәртіппен қауіпсіздікті қамтамасыз ету;

6) күзетілетін адамдардың көліктің барлық түрінде жүріп-тұру қауіпсіздігін қамтамасыз ету, күзетілетін адамдардың жүріп-тұруы үшін бөлінетін автомобиль және басқа көлік құралдарының жүріс қауіпсіздігі саласында қолданылып жүрген белгіленген ережелерді, нормативтер мен стандарттарды сақтау және сақталуын бақылау;

7) авариялар, апаттар, өрт, табиғат зілзалалары және басқа төтенше жағдайлар кезінде күзетілетін адамдарды құтқару және оларға алғашқы медициналық көмек көрсету жөнінде, сондай-ақ күзетілетін адамдардың жеке мүлкін және күзетілуге тиіс әрі қараусыз қалған өзге де мүлікті күзету жөнінде шұғыл шаралар қолдану; Қазақстан Республикасы аумағында немесе жекелеген жерлерде төтенше немесе әскери жағдай енгізілген ретте заңға сәйкес күзетілетін адамдарға қатысты осындай жағдайдағы құқықтық режимнің қамтамасыз етілуіне, сондай-ақ эпидемия мен эпизоотия кезінде күзетілетін адамдарға қатысты карантиндік шаралар жүргізілуіне қатысу;

8) Қазақстан Республикасының Президентін және өзге де күзетілетін адамдарды байланыспен қамтамасыз етуді, президенттік байланыс жүйелерінің қауіпсіздігін, сондай-ақ олардың ақпараттан оқшау қалуына жол бермеу жөніндегі іс-шаралар кешенін жүргізуді ұйымдастыру.

Президенттік байланыспен қамтамасыз ету жөніндегі өзара іс-қимылды ұйымдастыру тәртібі Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің және мемлекеттік органдардың бірлескен нормативтік құқықтық актілерінде айқындалады.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзет қызметін және өзге де ұйымдарды президенттік байланыспен қамтамасыз ету жөніндегі өзара іс-қимылды ұйымдастыру тәртібі келісімдерде (шарттарда) айқындалады;

9) азаматтарға, кәсіпорындарға, ұйымдар мен мекемелерге олардың байланыс құралдарын, көлігі мен үй-жайларын қызмет мақсатында пайдалануға байланысты келтірілген зиянды белгіленген тәртіппен өтеу;

10) алып тасталды – ҚР 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

Ескерту. 8-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР Президентінің 1995.12.08 № 2674 заң күші бар Жарлығымен, ҚР 1997.05.16 № 110, 2002.07.04 № 335; 04.07.2014 № 233-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 11.07.2017 № 91-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 27.12.2019 № 291-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 13.05.2020 № 325-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі); 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

9-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің құқықтары

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметіне өзіне жүктелген міндеттерді орындауы үшін мынадай құқықтар беріледі:

1) күзетілетін объектілерге кіру (көлікпен кіру) кезінде және олардан шығу (көлікпен шығу) кезінде азаматтарды (күзетілетін адамдарды қоспағанда) жеке жете тексеру, олардың алып жүрген заттарын жете тексеру, көлік құралдарын және олармен алып өтетін заттарды, оның ішінде техникалық құралдар қолданыла отырып жете тексеру жүргізу. Күзетілетін объектілерге заттар мен заттектерді алып өтуге тыйым салу. Күзетілетін объектілерге алып өтуге тыйым салынған заттар мен заттектердің тізбесін Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы айқындайды;

1-1) Күзет іс-шараларын жүргізу кезінде фактілер мен оқиғаларды суретке түсіруді, дыбысжазбаны, кино және бейне түсірілімді жүзеге асыру.

2) күзетілетін адамдардың өміріне, денсаулығына, құқығына, бостандығына, жеке басының қадір-қасиеті мен меншігіне қол сұғатын құқық бұзушылықтың жасалуына итермелейтін жағдаяттарды жою жөнінде ұсыныстар және (немесе) нұсқамалар енгізу;

2-1) жеке және заңды тұлғаларды тексеруді және оларды күзетілетін адамдар мен объектілерді күзету және оларға қызмет көрсету жөніндегі жұмысқа жіберуді жүзеге асыру;

2-2) терроризмге қарсы операцияға қатысу және терроризмге қарсы операцияның құқықтық режимін қамтамасыз ету кезінде "Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген шараларды және уақытша шектеулерді қолдану;

2-3) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген өкілеттіктер шегінде анықтау жүргізу;

2-4) күзетілетін адамдар мен объектілердің қауіпсіздігі мақсатында "Жедел-ізвестіру қызметі туралы" және "Қарсы барлау қызметі туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жедел-ізвестіру және қарсы барлау іс-шараларын жүргізу;

2-5) күзетілетін адамдардың болуына арналған террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға қойылатын қосымша талаптарды белгілеу;

3) ұйымдардың, әскери құрамалардың қызметтік үй-жайларын, сондай-ақ азаматтардың тұрғын және басқа үй-жайларын, олардың көлік, байланыс құралдарын және өзге мүлкін уағдаластық негізде пайдалану;

4) белгіленген тәртіппен мемлекеттік органдардан меншік нысанына қарамастан ұйымдардан және әскери құрамалардан өзіне жүктелген міндетті орындауға қажетті ақпаратты сұрату және алдырту;

5) күзетілетін адамдар келуге арналған үйлерде, құрылыстарда, ғимараттарда, оларға іргелес жатқан аумақтарда, сондай-ақ күзетілетін объектілерде санитариялық-гигиеналық, экологиялық, радиациялық, биологиялық, химиялық және эпидемияға қарсы бақылауды ұйымдастыру және жүзеге асыру;

5-1) күзетілетін адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, күзетілетін объектілерді күзету және қорғау бойынша жауынгерлік кезекшілікті ұйымдастыру және атқару, күзет іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу тәртібін, сондай-ақ күзет іс-шараларына қатыстыруға тартылатын күштер мен құралдардың құрамын мемлекеттік органдармен келісім бойынша айқындау;

6) өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

7) Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің арнайы даярлықтан өткен қызметкерлеріне табель қаруы мен арнаулы құралдар сақтауына, тағынып жүруіне рұқсат беру;

8) күзет шараларын ұйымдастыру мен жүргізу үшін қызметкерлерін Республикадан тыс жерлерге іссапарға жіберу;

9) Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігі, Ішкі істер министрлігі, Ұлттық қауіпсіздік комитеті қарауындағы оқу орындары мен ғылыми-зерттеу мекемелерінде, сондай-ақ басқа мемлекеттердің оқу орындарында, соның ішінде арнаулы оқу орындарында уағдаластық негізде кадрлар даярлау мен біліктілігін арттыруды жүзеге асыру;

9-1) Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің, Қарулы Күштерінің, басқа әскерлері мен әскери құралымдарының, құқық қорғау және арнаулы мемлекеттік

органдарының, сондай-ақ халықаралық шарттарға сәйкес шет мемлекеттердің арнаулы қызметтерінің қызметкерлері мен әскери қызметшілерін қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласында оқытуды, даярлауды және қайта даярлауды жүзеге асыру;

10) баланста тұрған объектілерді пайдалану мен оларға техникалық күтімді қамтамасыз ету, бұларды санитарлық-гигиеналық, экологиялық және эпидемияға қарсы бақылауды ұйымдастыру;

10-1) Мемлекеттік күзет қызметінің орналасу орнынан тыс жерде уәкілетті органда есептік тіркеуге жатпайтын айрықшаланған бөлімшелер құру;

11) күзетілетін адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуде сіңірген еңбегі үшін азаматтарды ынталандыру, оларды заңдарда белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларына ұсыну;

12) Қазақстан Республикасының азаматтарын еріктілік негізінде Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің штаттан тыс қызметкерлері ретінде қызметке тарту;

13) күзет іс-шараларына қатысу үшін қажет болғанда ішкі істер органдарының, арнаулы мемлекеттік органдардың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың күштері мен құралдарын тарту. Мемлекеттік органдарды күзет іс-шараларына қатысуға тарту тәртібі бірлескен нормативтік құқықтық актілермен бекітіледі.

Күзетілетін адамдарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелерін шешуде Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметін ұйымдастырушы әрі үйлестіруші орган болып табылады.

Ескерту. 9-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 2002.07.04 № 335, 2010.04.08 № 266-IV, 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 2013.01.08 № 63-V (алғашқы ресми жариялағанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 04.07.2014 № 233-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 28.12.2016 № 36-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін екі ай өткен соң қолданысқа енгізіледі); 13.05.2020 № 325-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

4 тарау. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің күш жұмсауы, арнаулы құралдар, атыс қаруы мен жауынгерлік техниканы қолдануы

10-бап. Күш жұмсау, арнаулы құралдар, қару мен жауынгерлік техниканы қолдану шарттары мен шектері

Ескерту. 10-баптың тақырыбына өзгеріс енгізілді - ҚР 04.07.2014 № 233-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің және әскери қызметшілерінің қаруды, арнаулы құралдар тағынып жүруге, сақтау мен қолдануға,

сондай-ақ күш жұмсауға құқығы бар. Олар арнаулы дайындықтан өтуге, күш жұмсауға, арнаулы құралдар мен қаруды қолдануға байланысты жағдайларда іс-әрекетке жарамдылығы жөнінен әлсін-әлі тексеруден өтіп тұруға міндетті.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкері және әскери қызметшісі, егер қорғанысы күзетілетін адамдарға, күзетілетін объектілерге немесе Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерінің (әскери қызметшісінің) өз басына төнген қатердің сипаты мен қаупіне сәйкес келсе, заңда көзделген жағдайларда күш жұмсауына, арнайы құралдарды, қару мен жауынгерлік техниканы қолдануына байланысты келтірген моральдық, материалдық залал мен дене жарақаты үшін жауап бермейді.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің және (немесе) әскери қызметшілерінің өкілеттігін асыра пайдаланып күш жұмсауы, арнаулы құралдар мен қаруды қолдануы заңда белгіленген жауаптылыққа әкеліп соғады.

Ескерту. 10-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 2002.07.04 № 335; 04.07.2014 № 233-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

11-бап. Күш жұмсау

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің және әскери қызметшілерінің күзетілетін адамдардың өміріне, денсаулығына, құқығына, бостандығына, жеке басының қадір-қасиетіне және меншігіне қауіп төндіретін қылмыстық және әкімшілік құқық бұзушылықтардың жолын кесу, оларды жасаған адамдарды ұстау, заңды талаптарға қарсы әрекеттерді жою үшін, егер күш жұмсалмайтын әдістер Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметіне жүктелген міндеттердің орындалуын қамтамасыз етпейтін болса, күш жұмсауға, соның ішінде күрестің әскери тәсілдерін де қолдануға құқығы бар.

Ескерту. 11-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 04.07.2014 № 233-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

12-бап. Арнаулы құралдарды қолдану

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің және әскери қызметшілерінің өздері жарақтанған арнаулы құралдарды мынадай жағдайларда қолдануға құқығы бар:

- 1) күзетілетін адамдарға жасалған шабуылды тойтару үшін;
- 2) Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі күзететін үйлерге, ғимараттарға, үй-жайларға, басқа да объектілерге және көлік құралдарына жасалған шабуылды тойтару үшін, сол сияқты бұл объектілер мен құралдар басып алынған жағдайда оларды босату үшін;
- 3) атыс қаруын немесе суық қаруды, оқ-дәріні, жарылғыш, уыты күшті химиялық және улы заттарды заңсыз ұстап жүрген адамдарды қарусыздандыру үшін;

4) Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлеріне, әскери қызметшілеріне, олардың отбасы мүшелеріне не Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі күзет шараларын қамтамасыз етуге тартқан басқа адамдарға жасалған шабуылды тойтару үшін;

5) құқық бұзушыларды, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлеріне немесе құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне, әскери қызметшілеріне қарсылық көрсеткен немесе өздеріне жүктелген қызмет міндеттерін жүзеге асыруына қасақана кедергі келтірген адамдарды ұстау үшін;

6) кепілге алынған адамдарды босату, күзетілетін адамдардың өміріне, денсаулығына, құқығына, бостандығына, жеке басының қадір-қасиеті мен меншігіне және объектілерге қауіп төндіретін жаппай тәртіпсіздіктерді, топтық әрекеттерді тыйып тастау үшін;

7) егер күзетілетін адамдарға төнген анық қатерге басқа тәсілдермен жол бермеу мүмкін болмаса, жүргізушісі Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерінің және (немесе) әскери қызметшісінің талабын орындамаған көлік құралын тоқтату үшін;

8) әуе кеңістігін күзет іс-шараларын өткізу аймағында немесе күзетілетін объектілер аумағының үстінен пилотсыз әуе кемелері бұзуының жолын кесу үшін.

Күзетілетін адам тұрған жаққа қарай, сондай-ақ жүктілігі білініп тұрған әйелдерге, мүгедектігі айқын көрініп тұрған адамдарға және жас балаларға қатысты, олар күзетілетін адамдардың өмірі мен денсаулығына қатер төндіретін шабуыл жасаған, топталып шабуыл жасаған не қарулы қарсылық көрсеткен жағдайлардан басқа кезде, арнаулы құралдарды қолдануға тыйым салынады.

Ескерту. 12-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 2002.07.04 № 335, 2010.04.08 № 266-IV; 04.07.2014 № 233-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 25.06.2020 № 347-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 29.12.2022 № 174-VII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 19.04.2023 № 223-VII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

13-бап. Қаруды қолдану және жауынгерлік техниканы пайдалану

Ескерту. 13-баптың тақырыбына өзгеріс енгізілді - ҚР 04.07.2014 № 233-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің, әскери қызметшілерінің қару мен жауынгерлік техниканы соңғы шара ретінде мынадай жағдайларда қолдануға құқығы бар:

1) күзетілетін адамдарға жасалған шабуылды тойтару үшін;

2) Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі күзететін үйлерге, ғимараттарға, үй-жайлар мен басқа да объектілерге және көлік құралдарына жасалған шабуылды тойтару үшін;

3) Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлеріне, әскери қызметшілеріне, олардың отбасы мүшелеріне, сондай-ақ осы орган күзет шараларын қамтамасыз ету үшін тартқан басқа да адамдарға жасалған шабуылды тойтару үшін;

4) азаматтарды қылмыстық қол сұғушылықтан қорғау, сондай-ақ кепілге алынған адамдарды, басып алынған күзетілетін объектілерді, ғимараттарды және арнаулы жүктерді босату үшін;

5) қылмыстық құқық бұзушылық жасау кезінде не тікелей қылмыс жасағаннан кейін үстінен түскен, қарулы қарсылық көрсеткен адамдарды, сондай-ақ қаруын тапсыру туралы заңды талапты орындаудан бас тартқан қарулы адамды ұстау үшін;

6) әуе кеңістігін күзет іс-шараларын өткізу аймағында немесе күзетілетін объектілер аумағының үстінен пилотсыз әуе кемелері бұзуының жолын кесу үшін.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің қаруды, бұдан басқа, мынадай жағдайларда да қолдануға құқығы бар:

1) егер жүргізушісі күзетілетін адамдардың өмірі мен денсаулығына нақты қауіп төндірсе және Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерінің, әскери қызметшісінің талабы бойынша тоқтаудан бас тартса, көлік құралын тоқтату үшін;

2) жануарлардың шабуылынан қорғану үшін;

3) дабыл белгісін беру немесе көмекке шақыру үшін.

Күзетілетін адамдар тұрған жаққа қарай, сондай-ақ әйелдер мен кәмелетке толмағандарға қатысты, олар қарулы шабуыл жасаған, қарулы қарсылық көрсеткен, кепілге адамдар алған, әуе кемесін қолға түсірген жағдайлардан басқа кезде, сондай-ақ қару қолдану басқа адамдардың өмірі мен денсаулығына қатер төндіретін жағдайда қару қолдануға тыйым салынады.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлері, әскери қызметшілері қару қолданған барлық жағдайларда айналадағы азаматтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мен зардап шеккендерге дереу медициналық көмек көрсету үшін қажетті шараларды қолдануға міндетті.

Адам өліміне немесе өзге де ауыр зардаптарға әкеп соққан, дене күші, арнайы құралдар, қару мен жауынгерлік техника қолданылған әрбір жағдай туралы жиырма төрт сағат ішінде прокурор хабардар етіледі.

Ескерту. 13-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 2002.07.04 № 335; 04.07.2014 № 233-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 25.06.2020 № 347-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 29.12.2022 № 174-VII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа

енгізіледі); 19.04.2023 № 223-VII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

5 тарау. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің кадрлары

14-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің кадрлар құрамы

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің кадрларын қызметкерлер, әскери қызметшілер және жұмыскерлер құрайды.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметіндегі қызмет пен жұмысқа өзінің моральдық және іскерлік қасиеттері, білімі мен денсаулық жағдайы бойынша Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметіне жүктелген міндеттерді орындауға қабілетті Қазақстан Республикасының азаматтары ерікті негізде қабылданады.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлері мен әскери қызметшілерінің штаттық санының лимитін Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі бастығының ұсынуы бойынша Қазақстан Республикасының Президенті бекітеді.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің санын осы мақсаттар үшін бөлінген қаражат шегінде Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы белгілейді.

Ескерту. 14-бап жаңа редакцияда - ҚР 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен; өзгеріс енгізілді - ҚР 04.07.2014 № 233-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

15-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлері

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінде қызметте тұрған адамдар Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлері болып табылады.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлері Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі кадрларында немесе қолданыстағы резервте тұрады.

Қызметкерлерді қолданыстағы резервке алу және олардың қызмет өткеру тәртібін Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы белгілейді.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі күзететін күзетілетін адамдардың, объектілер мен көлік құралдарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелерін шешу үшін мемлекеттік органдарда және меншік нысанына қарамастан ұйымдарда олардың келісімімен белгіленген тәртіппен штаттағы лауазымдарды атқара тұру үшін Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлері арнаулы мемлекеттік органдардағы қызметте қалдырыла отырып, іссапарға жіберілуі мүмкін.

Ескерту. 15-бап жаңа редакцияда - ҚР 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.
15-1-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің әскери қызметшілері

1. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бөлімдері мен бөлімшелерінде әскери қызмет өткеріп жүрген адамдар Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің әскери қызметшілері болып табылады.

2. Алып тасталды – ҚР 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

3. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің әскери бөлімдері мен бөлімшелері:

1) қолданыстағы заңнамаға сәйкес мерзімді әскери қызметке шақырылатын азаматтар;

2) ерікті негізде келісімшарт бойынша Қазақстан Республикасы құқық қорғау және арнаулы мемлекеттік органдарының қызметкерлері, Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының әскери қызметшілері;

3) жапастан шақырылған әскери қызметшілер қатарынан жасақталады.

Азаматтарды Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзет қызметіне әскери қызметке шақыруды Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы белгілеген Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің әскери қызметшілеріне қойылатын білім, жұмыс тәжірибесі мен дене дайындығы деңгейі жөніндегі талаптарға сәйкес жергілікті атқарушы органдар ұйымдастырады және қамтамасыз етеді.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметіне мерзімді қызметтегі әскери қызметшілерді іріктеп алуға басымдық беріледі.

4. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің әскери қызметшілері бюджеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен келісу бойынша Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы бекіткен нормалар бойынша мүліктің заттай және басқа да түрлерімен қамтамасыз етіледі.

Ескерту. 5-тарау 15-1-баппен толықтырылды - ҚР 04.07.2014 № 233-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгерістер енгізілді - ҚР 29.09.2014 № 239-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 10.01.2015 № 275-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

16-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің жұмыскерлері

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі жұмыскерлерінің еңбек қызметі Қазақстан Республикасының Еңбек кодексімен және Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет туралы заңнамасымен реттеледі.

Ескерту. 16-бап жаңа редакцияда - ҚР 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.
17-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің құқықтық жағдайы

Ескерту. 17-баптың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР 04.07.2014 № 233-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлері, әскери қызметшілері қызметтік міндеттерін атқару кезінде билік өкілдері болып табылады және мемлекеттің қорғауында болады.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлеріне, әскери қызметшілеріне оның жеке басы мен өкілеттіктерін растау үшін қызмет куәлігі мен белгіленген үлгідегі жетон беріледі.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің, әскери қызметшілерінің қызметтік әрекеттеріне тура және тікелей бастықтарынан басқа ешкімнің де араласуына құқығы жоқ. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің, әскери қызметшілерінің заңды талаптарын жеке және заңды тұлғалар орындауға міндетті.

Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің, әскери қызметшілерінің заңды талаптарын орындамау, олардың қызметтік міндеттерін атқаруына кедергі келтіру, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлерін, әскери қызметшілерін қорлау, оларға қатысты қарсылық көрсету, қатер төндіру немесе күш көрсету, олардың өміріне, денсаулығына, ар-намысы мен абыройына, мүлкіне қол сұғу, олардың өздеріне жүктелген міндеттерді орындауына кедергі жасайтын басқа да әрекеттер, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің, әскери қызметшілерінің қызметтік міндеттерін орындауына байланысты олардың отбасы мүшелерінің, жақын туыстарының өміріне, денсаулығына, ар-намысына, абыройына және мүлкіне қол сұғу Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады.

Заңға көрінеу қайшы келетін бұйрық немесе нұсқау алған кезде Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкері, әскери қызметшісі заңды басшылыққа алуға міндетті.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлері, әскери қызметшілері саяси партияларда, кәсіптік одақтарда тұруға, сондай-ақ қандай да бір саяси партияға қолдау көрсетуге тиіс емес.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлері, әскери қызметшілері, заңнамаға сәйкес оның лауазымдық міндеттері болып табылатын

жағдайларды қоспағанда, өзге ақылы лауазымдарды атқаруға, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға, коммерциялық ұйымның басшылық органының немесе қадағалау кеңесінің құрамына кіруге құқылы емес.

Ескерту. 17-бап жаңа редакцияда - ҚР 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР 04.07.2014 № 233-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

18-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің, әскери қызметшілерінің қызметтік міндеттері мен құқықтары

Ескерту. 18-баптың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР 04.07.2014 № 233-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

1. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлері, әскери қызметшілері:

1) алдарына қойылған міндеттерді біліктілікпен және дәлме-дәл шешуге;

2) кәсіптік және құқықтық білімнің, дене күші дайындығының, арнайы және жауынгерлік даярлықтың қажетті деңгейін сақтап тұруға міндетті.

2. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкерлері, әскери қызметшілері өздерінің қызметтік міндеттерін атқару кезінде қолданыстағы заңнамада көзделген шектерде және тәртіппен:

1) күзет іс-шаралары өткізілетін орындарда азаматтар мен лауазымды адамдардан белгіленген тәртіптің сақталуын талап етуге;

2) құқық бұзушылықтарды анықтауға, олардың алдын алуға және жолын кесуге;

3) қажет болған кезде азаматтар мен лауазымды адамдардың жеке басын куәландыратын құжаттарын тексеруге;

4) құқық бұзушылықтар жасаған жағдайда азаматтарды ұстауға, ішкі істер органдарына, өзге де құқық қорғау немесе арнаулы мемлекеттік органдардың қызметтік үй-жайларына әкелуге;

5) ұйымдарға, ал шұғыл жағдайларда азаматтарға да тиесілі байланыс құралдарын қызмет мақсатында пайдалануға;

6) қылмыстық құқық бұзушылықтарды болдырмау, қылмыстық құқық бұзушылық жасаған немесе оларды жасады деп күдік келтірілген адамдарды қудалау және ұстау үшін, жедел медициналық жәрдем қажет адамдарды емдеу мекемелеріне жеткізу үшін, сондай-ақ оқиға болған жерге бару үшін қызмет мақсатында ұйымдардың көлік құралдарын (шет мемлекеттер мен халықаралық ұйымдардың дипломатиялық, консулдық және өзге де өкілдіктеріне тиесілі көлік құралдарынан басқа) пайдалануға;

7) егер кешеуілдеу күзетілетін адамдар мен объектілерге нақты қатер төндіруі мүмкін болса, күзетілетін адамдар мен объектілерге қатер төндіретін қылмыстық және әкімшілік құқық бұзушылықтардың жолын кесу кезінде, сондай-ақ осындай қылмыстық және әкімшілік құқық бұзушылықтар жасады деп күдік келтірілгендерді қудалау кезінде азаматтарға тиесілі тұрғын үй-жайлар мен өзге де үй-жайларға, меншік нысанына қарамастан, кәсіпорындардың, мекемелер мен ұйымдардың (шет мемлекеттер мен халықаралық ұйымдардың дипломатиялық, консулдық және өзге де өкілдіктерінен басқа) аумақтары мен үй-жайларына кедергісіз кіруге;

8) алып тасталды - ҚР 28.12.2016 № 36-VI Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін екі ай өткен соң қолданысқа енгізіледі);

9) күзетілетін адамдар мен объектілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында көлік пен жаяу жүргіншілердің көшелер мен жолдардағы қозғалысын уақытша шектеуге немесе бұған тыйым салуға, азаматтарды жерлердің жекелеген учаскелері мен объектілерге жібермеуге, олардың жерлердің нақты учаскелерінде немесе объектілерде қалуын немесе бұл учаскелер мен объектілерден кетуін міндеттеуге құқығы бар.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің, әскери қызметшілерінің дене күшін, арнайы құралдарды, қару мен жауынгерлік техниканы қолдануы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерін, әскери қызметшілерін олардың қызметтік міндеттеріне қатысы жоқ функцияларды орындау үшін тартуға тыйым салынады.

Ескерту. 18-бап жаңа редакцияда - ҚР 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен; өзгерістер енгізілді - ҚР 04.07.2014 № 233-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 28.12.2016 № 36-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін екі ай өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

19-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің, әскери қызметшілерінің жеке қауіпсіздігі мен құқықтық қорғалу кепілдіктері

Ескерту. 19-баптың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР 04.07.2014 № 233-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің қызметкері қызметтік міндеттерін атқару кезінде оны әкімшілік ұстауға, сондай-ақ жеке қарап-тексеруге, оның өзімен алып жүрген заттарын, пайдаланатын қызметтік көлік құралдарын қарап-тексеруге жол берілмейді.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерінің, әскери қызметшісінің денсаулығы мен мүлкіне келтірілген залал, сондай-ақ Қазақстан

Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерінің, әскери қызметшісінің қызметтік міндеттерін орындауға байланысты оның отбасы мүшелері мен жақын туыстарының денсаулығы мен мүлкіне келтірілген залал кейіннен осы сома залал келтірген адамнан өндіріліп алына отырып бюджет қаражатынан толық көлемде өтеледі. Залалды өтеу тәртібін Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзет қызметі айқындайды.

Ескерту. 19-бап жаңа редакцияда - ҚР 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР 04.07.2014 № 233-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 19.04.2023 № 223-VII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

20-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі қызметкерлерінің жауапкершілігі

Ескерту. 20-бап алып тасталды - ҚР 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

6 тарау. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметін қаржыландыру және материалдық-техникалық қамтамасыз ету

21-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің жұмысын қаржыландыру

Ескерту. 21-бап алып тасталды - ҚР 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

22-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметін қаржыландыру, материалдық-техникалық қамтамасыз ету

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметін қаржыландыру, материалдық-техникалық қамтамасыз ету Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен республикалық бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

Ескерту. 22-бап жаңа редакцияда - ҚР 2012.02.16 № 562-IV (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

7 тарау. Қорытынды және өтпелі ережелер

23-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің жұмысына бақылау жасау

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің жұмысын Қазақстан Республикасының Президенті бақылайды, ол тексеруші органдарды тағайындайды,

олардың мақсатын, міндеттері мен өкілеттігін айқындайды, бақылау нысандары мен оларды жүзеге асыру тәртібін белгілейді.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі мен оның жұмысы туралы ақпарат Қазақстан Республикасының Президентіне табыс етіледі.

Ескерту. 23-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 2002.07.04 № 335 Заңымен.

24-бап. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің жұмысында заңдылықтың сақталуын қадағалау

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің сотқа дейінгі тергеп-тексеру, жедел-ізвестіру және қарсы барлау қызметі, күзетілетін адамдар мен объектілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, Қазақстан Республикасының халықаралық міндеттемелерін сақтау салаларындағы жұмысында заңдылықтың сақталуына жоғары қадағалауды Бас Прокурор және ол арнайы уәкілеттік берген прокурорлар жүзеге асырады.

Ескерту. 24-бап жаңа редакцияда - ҚР 11.07.2017 № 91-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді – ҚР 05.11.2022 № 157-VII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

25-бап. Осы Жарлықты жүзеге асыру мен күшіне енгізу тәртібі

Ескерту. 25-бап алынып тасталды - ҚР 2002.07.04 № 335 Заңымен.

*Қазақстан Республикасының
Президенті*